

HET WVV DOORGELICHT

Het WVV doorgelicht

Hans DE WULF
Marieke WYCKAERT
(eds.)

 INTERSENTIA

Antwerpen – Gent – Cambridge

Het WVV doorgelicht
Hans De Wulf en Marieke Wyckaert (eds.)

© 2021 Lefebvre Sarrut Belgium NV
Hoogstraat 139/6 – 1000 Brussel

ISBN 978-94-000-1042-0
D/2021/7849/45
NUR 827
Gedrukt in de Europese Unie

Verantwoordelijke uitgever: Paul-Etienne Pimont, Lefebvre Sarrut Belgium NV
Lay-out: Crius Group, Hulshout
Omslagontwerp: Danny Juchtmans / www.dsigngraphics.be

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kunnen noch de auteurs noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

Dit boek is eveneens digitaal beschikbaar op www.stradalex.com en www.jurisquare.be.

VOORWOORD VAN DE EDITORS

Over professoren¹ doet wel een aantal vooroordelen de ronde. Dit boek ontkracht een aantal van die vooroordelen, maar – toegegeven – bevestigt er ook een aantal.

Dit boek bevat de – uiteraard tot op datum van publicatie bijgewerkte – Nederlandstalige bijdragen over het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (“WVV”) gebracht op een tweetalige cyclus interuniversitaire studiedagen in het najaar van 2018, waaraan alle Belgische rechtsfaculteiten deelnamen, en die in goede banen werd geleid door Intersentia. Dat is een primeur. De corresponderende publicatie van onze Franstalige collega’s ging dit boek al voor.²

Het WVV werd weliswaar pas bij wet van 23 maart 2019 ingevoerd, maar dat was op het ogenblik waarop deze cyclus in het voorjaar van 2018 op poten werd gezet onmogelijk te voorspellen.³ De bijdragen houden dus uiteraard rekening met de beperkte maar niet onbelangrijke wijzigingen die tussen december 2018 en de stemming van de wet nog werden aangebracht aan de teksten. Het WVV trad op 1 mei 2020 in werking voor nieuwe vennootschappen en verenigingen en voor bestaande vennootschappen en verenigingen die daarvoor kozen en op 1 januari 2020 voor alle andere vennootschappen en verenigingen, bijzondere overgangsregels niet te na gesproken. Met de op 28 april 2020 aangenomen reparatiewet⁴ is ook al rekening gehouden, evenals met de praktijk – voor zover die er al duidelijk is – en, althans in sommige bijdragen, met de bestaande literatuur.

Dit bewijst minstens een aantal zaken: academici kunnen samenwerken. Het WVV heeft zijn kiem te danken aan een bijdrage van Koen Geens ter gelegenheid van het emeritaat van J.-M. Nelissen Grade (2010)⁵ die leidde tot de oprichting van het Belgisch Centrum voor Vennootschapsrecht, dat alle professoren en academici actief in het rechtspersonenrecht over het hele land verenigt, en overigens ook na het WVV actief blijft (<https://bcv-cds.be/home-en/#nl/>). Ook dat is een zeldzame en te koesteren samenwerking. Dat BCV borduurde voort op de ideeën van Geens, die – en dat is puur toeval, en heeft niets met vooroordelen over professoren te maken – eerst minister van Financiën en dan minister van Justitie

---

¹ Om het niet over “*Onder Professoren*” (W.-F. HERMANS) te hebben.

² *Le nouveau droit des sociétés et des associations. Le SCA sous la loupe (sous la coordination d'Olivier caprasse, Henri Culot et Xavier Dieux)*, Limal, Anthemis, 2019, 636 p.

³ De reden waarom het ontwerp in december 2018 niet werd gestemd is de plotse val van de regering Michel over het Marrakesh-pact.

⁴ Deze omvat ook de uitvoering van de zogenaamde Tweede aandeelhoudersrichtlijn.

⁵ Koen GEENS, “Een nieuw Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen: *lean and mean, fit and proper*” in *Quid leges sine cogitatione?*, Antwerpen, Biblo, 2011, 74 e.v.

werd. In die laatste hoedanigheid zette hij zijn schouders onder een grote modernisering van het ondernemingsrecht, waaronder het vennootschaps- en verenigingsrecht. De in 2010 en in 2014⁶ gelanceerde ideeën werden dankzij dat toeval tot volle wasdom gebracht, door een unieke en bij momenten spannende maar immer constructieve samenwerking tussen academici, praktizijnen, de vertegenwoordigers van de stakeholders, de uitvoerende macht (in de persoon van toenmalig minister van Justitie Koen Geens, zijn kabinetschefs en zijn kabinetsmedewerkers, en de administratie van de dienst wetgeving) en de wetgevende macht.

Wij zijn ervan overtuigd dat het resultaat gezien mag worden. Daarmee claimen wij voor het WVV uiteraard niet het predicaat “perfect”, maar wel een substantiële verbetering van het voorheen bestaande recht. Kern van de hervorming is en blijft dat de belanghebbende partijen zeer veel instrumenten tot hun beschikking krijgen om hun samenwerking vorm te geven, binnen de beperkte dwingende krijtlijnen die de wetgever trok.

Het is nu volop aan de praktijk om die vrijheid correct en nuttig te gebruiken. Wij wensen haar daarbij evenveel intellectueel plezier toe als onze collega-auteurs en wijzelf beleefden bij de totstandkoming van het WVV en van de eerste commentaren. Dat er verbeteringen mogelijk zijn, staat boven alle twijfel, en hier en daar zitten nog wat inconsistenties en foutjes in de teksten. Bij deze dan ook een oproep aan de minister van Justitie om daar binnen afzienbare tijd werk van te maken.

Wij danken ten slotte alle auteurs en de uitgever, en spreken onze hoop uit dat de banden die die project heeft gesmeed tussen de kernleden van het BCV nog vele vruchten mogen afwerpen.

Hans DE WULF en Marieke WYCKAERT

---

⁶ BCV (ed.), *De modernisering van het vennootschapsrecht*, Brussel, Larcier, 2014.

VOORWOORD

Koen GEENS

Het nieuwe vennootschaps- en verenigingsrecht is sinds de wet van 23 maart 2019 een feit. Deze hervorming, voorafgegaan door de hervorming van het insolventierecht en het ondernemingsrecht, is het sluitstuk van de grondige hervorming van het ruimere ondernemingsrecht.

Het wetgevend proces om de hervorming van het vennootschaps- en verenigingsrecht door te voeren was lang en intens. Zo werd de Raad van State meermaals bevestigd, werden er verschillende amendementen ingediend en werden een aantal bepalingen op de valreep nog aangepast. Het kan niet worden ontkend: het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen is het resultaat van breed overleg, transparante samenwerking en bereidheid van alle stakeholders om aan onze ondernemingen een gepast werkinstrument met duidelijke en coherente rechtsregels te geven.

Ook deze hervorming werd, zoals de hervorming van het insolventierecht en het ondernemingsrecht, geflankeerd door de noodzakelijke uitvoeringsbepalingen. Het koninklijk besluit van 29 april 2019 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werd op 30 april 2019 gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* en sloot zo naadloos aan bij de inwerkingtreding van de wet op 1 mei 2019.

Daarnaast werd de fiscale neutraliteit van de hervorming van het vennootschaps- en verenigingsrecht gewaarborgd door de fiscale wet tot aanpassing van bepaalde federale fiscale bepalingen aan het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen, gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* op 10 mei 2019.

Bij het ter perse gaan van dit boek is ook de wet tot omzetting van Richtlijn (EU) 2017/828 van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2017 tot wijziging van Richtlijn 2007/36/EG wat het bevorderen van de langetermijnbetrokkenheid van aandeelhouders betreft, en houdende vennootschaps- en verenigingsbepalingen, in het parlement gestemd. Deze wet zet niet enkel de aandeelhoudersrichtlijn om in het Belgisch recht, maar repareert daar waar nodig ook het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

Het is met bijzonder veel genoegen dat ik vaststel dat in dit verslagboek alle aspecten van het nieuwe vennootschaps- en verenigingsrecht grondig onder de loep worden genomen. Graag maak ik van de gelegenheid gebruik om alle auteurs

van dit boek, maar ook alle andere experts die aan de hervorming van het ruimere ondernemingsrecht hebben meegewerkt, te bedanken. Het is mede dankzij hen dat, in één enkele legislatuur, een volledig nieuw ondernemingsrecht het levenslicht zag.

Ik sluit niet af zonder alle collega's in het vennootschaps- en verenigingsrecht oprecht te bedanken voor hun inzet tot het welslagen van dit project, in het bijzonder de centrale expertenploeg van de collega's De Wulf, Foriers, Nelissen Grade en Wyckaert. Zonder hun duurzame toewijding was dit nooit gelukt.

INHOUD

<i>Voorwoord van de editors</i>	v
---------------------------------------	---

Voorwoord

Koen GEENS	vii
------------------	-----

De definities, de basisbeginselen en de structuur van het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen: een grondige *BENOV*atie

Alain FRANÇOIS en Frank HELLEMANS	1
---	---

I. Inleiding	1
II. Nieuwe definities van vennootschap, vereniging en stichting	3
A. Vennootschap	3
B. Vereniging	13
C. Stichting	16
III. Nieuwe <i>summa divisio</i> : “ <i>To distribute or not to distribute, that’s the question</i> ”	17
IV. Hertekening van het groeperingslandschap	25
A. Algemeen	25
B. Snoeiwerk in de “publieke vennootschappen”	25
C. Afschaffing burgerlijke en handelsvennootschappen	26
D. Snoeiwerk in de basisvennootschapsvormen	29
V. De structuur van het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen	37
VI. Besluit	44

Schuldeisersbescherming in de BV na de afschaffing van het kapitaalconcept

Diederik BRULOOT en Jean-Marie NELISSEN GRADE	45
---	----

I. Inleiding	45
II. De afschaffing van het vennootschapsrechtelijke kapitaalconcept	46
A. Motieven	46
B. Implicaties	48
III. De oprichting en de inbrengen	49
A. Oprichtingsformaliteiten	49
B. Toereikend aanvangsvermogen en financieel plan	49
C. Plaatsing van de aandelen	51

1.	Volledige plaatsing	51
2.	Inbreng in natura	51
D.	Storting van de inbrengen	52
E.	Bijkomende inbrengen	54
IV.	De instandhouding van het vermogen van de BV	55
A.	Overzicht	55
B.	Uitkeringen aan de aandeelhouders en tantièmes	56
1.	Bevoegdheidsverdeling	56
a.	Algemeen	56
b.	Interimdividenden	57
2.	Nettoactiefest	59
3.	Liquiditeitstest	61
a.	Principes	61
b.	Verslagplicht	63
4.	Dezelfde regelen voor alle uitkeringen en het verdwijnen van de kapitaalvermindering	64
5.	Onrechtmatige uitkeringen	65
C.	Verkrijging van eigen aandelen of certificaten	66
D.	Financiële steunverlening	67
E.	Alarmbelprocedure	69
F.	Uittreding en uitsluiting ten laste van het vennootschapsvermogen ...	71
1.	Flexibiliteit in de BV naar het model van de coöperatieve vennootschap	71
2.	Uittreding en uitsluiting ten laste van het vennootschaps- vermogen	72
V.	Bijzondere overgangsbepaling: omvorming van het kapitaal in een statutair onbeschikbare eigen vermogensrekening	74

Effecten bij BV, NV en CV: categorieën, soorten, overdracht, uitgifte en inkoop

	Hans DE WULF en Marieke WYCKAERT	77
	Inleiding	77
I.	Categorieën van effecten	80
A.	Geen <i>numerus clausus</i> , toch beperkingen	80
B.	Aandelen	82
1.	(Kapitaal)aandelen (en in de NV winstbewijzen) vertegen- woordigen een inbreng en dus het eigen vermogen	82
2.	Elk aandeel (en in de NV winstbewijs) deelt in de winst	84
a.	De wettelijke formulering voor de BV en de CV	84
b.	De regel bij de NV (art. 7:84 WVV): te verwerpen interpretaties	85

3.	Aandelen hebben niet noodzakelijk stemrecht, maar alleen aandelen (en in de NV winstbewijzen) kunnen stemrecht hebben.	87
C.	Winstbewijzen	89
D.	Certificaten	92
E.	Obligaties, converteerbare obligaties en inschrijvingsrechten	92
1.	Begripsomschrijving	92
2.	Dwingende (beschermings)regels	95
II.	Vorm van effecten en effectenregisters.	97
A.	Vorm van effecten	97
B.	Effectenregisters	99
1.	Vorm van de registers.	99
2.	Inhoud van de registers	100
3.	Inzagerecht.	103
III.	Rechten verbonden aan aandelen (en winstbewijzen): winst- en stemrechten.	103
A.	Uitoefening van rechten bij vruchtgebruik en andere zakelijke rechten	104
B.	Stem- en winstrecht: bijna volledige statutaire vrijheid.	105
1.	Uitgangspunt: gelijke rechten	105
2.	Afwijkingen op de gelijkheid in de BV & NV	106
a.	Principe.	106
b.	Winstrechten	107
c.	Stemrecht	107
d.	Loyauteitsstemrecht in de genoteerde NV	109
e.	Evaluatie	110
3.	Winst- en stemrechten in de CV	111
IV.	Soorten van aandelen en winstbewijzen	112
A.	Begrip ‘soort’	113
B.	Procedure soortwijziging: nieuwe verslagplicht	114
C.	Begrip ‘wijziging van soortrechten’: beknopt overzicht van enkele twistpunten.	115
1.	Aard en functie van de regels over soortrechten – ‘verworven rechten’	115
2.	Omschrijving van ‘wijziging van soortrechten’ in de wet	118
3.	Uitgifte van een nieuwe soort en splitsing van soorten	121
V.	Overdracht van aandelen	129
A.	Overdrachten in de BV en de CV	130
1.	Regeling in de BV	130
a.	Overdracht volgens gemeen recht, tegenwerpelijkeid volgens het vennootschapsrecht	130
b.	Wettelijke suppletiefrechtelijke overdrachtsbeperkingen. .	131
2.	Aangepaste regels in de CV.	133

B.	Overdracht van niet volgestorte aandelen	134
C.	Overdrachtsbeperkingen in statutaire of extrastatutaire aandeelhoudersovereenkomsten en uitgiftevoorwaarden	135
1.	Een verschillend uitgangspunt maar een soortgelijk resul- taat voor de BV, de CV en de NV	135
2.	Tegenwerpelijkheid van statutaire overdrachtsbeperkingen . . .	138
D.	Toetreding, uittreding en uitsluiting bij de BV en de CV: enkele hoofdpijnen	139
1.	Uittreding uit een BV tegenover andere technieken om een aandeelhouder uit te kopen	139
2.	Toetreding en uitgifte van de bijhorende aandelen in de CV	141
3.	Uittreding	143
4.	Uitsluiting	145
VI.	Inkoop van eigen aandelen en kruisparticipaties	146
A.	Inkoop van eigen aandelen	146
1.	Inkoop door de NV zelf	147
a.	De inkoopverrichting	147
b.	Het lot van de ingekochte effecten	150
c.	Wedervervreemding	151
d.	Sancties	152
2.	Inkoop door dochtervennootschappen van een NV	153
3.	Inkoop in een BV	155
B.	Inpandneming van eigen aandelen en financiële steunverlening	157
VII.	Uitgifte van nieuwe aandelen bij de BV en de NV	158
A.	Bevoegdheid – ‘toegestaan kapitaal’ (of, voor de BV, uitgifte bij delegatie)	158
B.	Inschrijvings- en volstortingsregels	161
C.	Uitgifteverslag	161
D.	Voorkeurrecht	164
1.	Algemeen	164
2.	Voorkeurrecht indien er verschillende soorten aandelen zijn	166
3.	‘Herleidbaar’ voorkeurrecht – verhandeling voorkeurrecht . . .	167
4.	Beperking van voorkeurrecht	169
E.	Inbreng zonder uitgifte van aandelen	172
	Besluit	173

Governance onder het WVV: bestuur, algemene vergadering en related party transactions

Hans DE WULF en Marieke WYCKAERT 175

Inleiding 175

I. Nieuwe regels rond de algemene vergadering van aandeelhouders 176

A. Bevoegdheden van de algemene vergadering 177

1.	Toegewezen vs. residuaire bevoegdheid	177
2.	Enige aandeelhouder	178
3.	Gewone, buitengewone en bijzondere AVA	179
4.	Wijziging van de statuten en van het voorwerp	181
B.	Organisatie en werking van de algemene vergadering	182
1.	Communicatiemiddelen	182
2.	Oproepingsregels	182
3.	Vraagrecht	185
II.	Bestuur: statuut van de bestuurder, bestuursmodellen en persoonlijke belangenconflicten	185
A.	Persoonlijk statuut van de bestuurder en vaste vertegenwoordiger: benoeming, remuneratie, ontslag	185
1.	Organieke vertegenwoordiging	185
2.	Beginselen inzake remuneratie	186
3.	De vaste vertegenwoordiger; cumul met arbeidsovereenkomst ..	189
4.	Duur van het mandaat en ontslag	191
B.	Bestuursmodellen	193
1.	De standaardkeuze bij de NV: monistisch dan wel duaal bestuur	193
2.	De NV met enige bestuurder	199
3.	Gemeenschappelijke regels: onafhankelijkheid, gender, schriftelijke besluitvorming	203
4.	De mogelijke bestuursstructuren bij de BV	204
5.	Dagelijks bestuur	204
C.	De persoonlijke belangenconflicten van bestuurders	205
1.	Eb en vloed van de wettelijke regelingen in België	205
2.	Het toepassingsgebied: niet gewijzigd, maar bij genoteerde vennootschappen wel interferentie met artikel 7:97 WVV	207
3.	De nieuwe procedure: veralgemeende onthoudingsplicht	209
a.	Mededelings- en onthoudingsplicht	209
b.	Alle bestuurders geconflicteerd: bevoegdheid van de algemene vergadering	210
c.	Duaal bestuursstelsel	210
d.	De NV met enige bestuurder	211
e.	Verslag- en openbaarmakingsplichten	211
f.	Tussenkoms van de commissaris	212
g.	Behandeling op de algemene vergadering	213
h.	Aansprakelijkheid en nietigheid	213
III.	<i>Related party transactions</i> na aanpassing van het WVV aan de Tweede Aandeelhoudersrichtlijn	214
A.	De evolutie van de regelgeving: België als voorloper	214
1.	De oorspronkelijke regeling uit 1995, aangepast in 2002	214

2.	De beperkte aanpassingen door de wet van 23 maart 2019 tot invoering van het WVV en de gevoelige uitbreiding van het toepassingsgebied door de wet van 28 april 2020 tot omzetting van de Tweede Aandeelhoudersrichtlijn	217
B.	Een uitgebreider toepassingsgebied.....	221
1.	Verbonden partij: een heel ruim begrip	221
2.	De gedeeltelijke uitzondering voor relaties met dochtervennootschappen	227
3.	Beslissingen van niet-genoteerde dochters van de genoteerde vennootschap	231
4.	Bepaalde voorstellen van besluit nu ook aan de procedure onderworpen	236
5.	Kleinere wijzigingen aan het toepassingsgebied	237
C.	Wijzigingen aan de procedure	240
1.	Openbare aankondiging van de beslissing of verrichting	240
2.	Onafhankelijke bestuurders	243
3.	Kleinere verduidelijkingen aan de procedure.....	247

From zero to hero: meervoudig stemrecht in NV en BV na het WVV

	Jeroen DELVOIE en Steven DECLERCQ.....	249
I.	Inleiding	249
II.	Een korte geschiedenis	250
III.	Niet-genoteerde vennootschappen: meervoudig stemrecht	254
A.	De nieuwe regeling: verbeelding aan de macht	254
B.	Bevoegdheid, procedure en besluitvorming m.b.t. beslissingen rond meervoudig stemrecht	257
1.	Bevoegdheid.....	257
2.	Procedure en besluitvorming	259
C.	Impact van meervoudig stemrecht op de werking van de vennootschap	263
D.	Meervoudig stemrecht t.a.v. andere effecten dan aandelen met stemrecht	269
E.	Aspecten van overgangsrecht.....	271
IV.	Genoteerde vennootschappen: loyauteitsstemrecht.....	273
A.	De nieuwe regeling: strikter keurslijf dan in niet-genoteerde vennootschappen	273
B.	Bevoegdheid, procedure en besluitvorming m.b.t. beslissingen rond loyauteitsstemrecht.....	280
C.	Impact van loyauteitsstemrecht op de werking van de vennootschap.....	284
1.	Inleiding.....	284
2.	Verwerving en verlies van dubbel stemrecht	284

a)	Inschrijving, dematerialisatie en eigendomsoverdracht: in aanmerking te nemen datum	284
b)	Verlies van dubbel stemrecht zonder eigendoms- overdracht	287
c)	Behoud van dubbel stemrecht ondanks eigendoms- overdracht	293
3.	Impact op de werking van de algemene vergadering	298
4.	Aspecten van financieel vennootschapsrecht	300
D.	Aspecten van overgangsrecht	301
V.	Besluit	302

De nieuwe regels omtrent obligaties

	David BALLEGEER en Ivan PEETERS	305
I.	Inleiding	305
II.	Bevestiging van de afwezigheid van een <i>numerus clausus</i> voor effecten uitgegeven door vennootschappen en de kwalificatie van obligaties als contracten	306
III.	De algemene vergadering van obligatiehouders	309
IV.	Een vertegenwoordiger van de obligatiehouders	312
A.	Belang en historiek	312
B.	Algemene regeling voor obligaties	314
1.	De vertegenwoordiger	314
2.	De vertegenwoordiger-zekerheidsagent	316
V.	Overdrachtsbeperkingen van gewone obligaties in het nieuwe vennootschapsrecht	317
A.	Overdrachtsbeperkingen onder het W.Venn.	319
B.	Overdrachtsbeperkingen onder het nieuwe vennootschapsrecht	321
VI.	Hybride en converteerbare obligaties	323
A.	Type instrumenten	324
B.	Converteerbare obligaties	325
C.	Restricties onder het oude Wetboek van Vennootschappen	326
D.	Contractuele vrijheid onder het WVV	327
E.	Eeuwigdurende obligaties	330

De (restanten van) bestuurdersaansprakelijkheid

	Ludo CORNELIS en Alain FRANÇOIS	333
I.	De aard van de bestuurdersaansprakelijkheid	335
II.	De fout van de bestuurders	340
A.	Toepassingsgebied <i>ratione personae</i>	340
B.	Toepassingsgebied <i>ratione materiae</i>	342

C.	De ‘marginale toetsing’ die niets te maken heeft met de marginale toetsing	343
D.	De fout <i>de lege lata</i> en <i>de lege ferenda</i>	348
III.	Een hoofdelijkheid die er niet steeds een is	351
IV.	Wettelijke beperking van de bestuurdersaansprakelijkheid	356
A.	Rechtvaardiging van de ommekeer	359
B.	Overschrijding van de wettelijke aansprakelijkheidsbeperkingen	364
C.	Uitzonderingen op de wettelijke aansprakelijkheidsbeperking	370
D.	De aansprakelijkheid van de rechtspersoon en andere vragen in geval van meerdere aansprakelijken	373
V.	Het lot van de conventionele exoneraties en vrijwaringen	374
	Conclusie: (g)een (geweldig) geschenk?	377

De begrenzing van de bestuurdersaansprakelijkheid (artikel 2:57-58 WVV) getoetst aan het gelijkheidsbeginsel (artikel 10-11 Gw.)

	Marc KRUIHOF	379
I.	Inleiding	379
II.	De begrenzing als maatregel van <i>industrial policy</i>	385
A.	De concurrentiële relevantie van aansprakelijkheid	386
B.	Was er een competitief nadeel?	387
1.	Interne aansprakelijkheid	387
2.	Externe aansprakelijkheid	391
C.	Warfare zonder strategie?	396
III.	De begrenzing als gelijke behandeling van bestuurders	397
A.	Bestuurders versus revisoren	398
1.	EU-harmonisatie versus <i>regulatory competition</i>	399
2.	Het doel van de begrenzing van revisorale aansprakelijkheid	400
3.	Onvergelijkbaarheid van de markt voor bestuursdiensten	403
B.	Bestuurders versus professionele vennootschappen	404
1.	Interne aansprakelijkheid	404
2.	Externe aansprakelijkheid	406
C.	Bestuurders versus werknemers	408
1.	Interne aansprakelijkheid	408
a.	Verantwoording van de werknemersimmunititeit	408
b.	De significant verschillende situatie van bestuurders	410
2.	Externe aansprakelijkheid	411
a.	De vergoeding van de derde-benadeelde	412
b.	De sturing van het gedrag van de werknemer/bestuurder . . .	414
IV.	De begrenzing en de vergoedende werking van aansprakelijkheid	418
A.	Verhoging van de verzekeringsdekking	418
B.	Verzekering en externe bestuurdersaansprakelijkheid	423
C.	Verantwoording van de niet-vergoeding van de benadeelde	424

1.	Interne bestuurdersaansprakelijkheid	424
2.	Externe bestuurdersaansprakelijkheid	427
a.	Contractpartijen van de rechtspersoon	428
b.	Derden-buitenstaanders	429
c.	Schade bij effectenverrichtingen	433
V.	De begrenzing en de gedragsturende werking van aansprakelijkheid	436
VI.	De begrenzing als maatregel van social policy	439
VII.	Conclusie	443

De geschillenregeling 2.0: naar een efficiëntere en billijkere oplossing voor een aandeelhoudersgeschil in al zijn aspecten

	Robbie TAS	447
	Algemeen – achtergrond van de wijzigingen	447
I.	Het toepassingsgebied van de geschillenregeling, rol van de partijen in de procedure en andere wijzigingen van technische aard	449
A.	Plaats van de geschillenregeling in het WVV – vennootschappen waarvoor de geschillenregeling geldt	449
B.	Verhouding t.a.v. de mogelijke uittreding of uitsluiting lastens het vennootschapsvermogen	450
C.	Geviseerde effecten.	452
D.	Eiser of verweerder in de procedure: een ‘aandeelhouder’, inclusief houders van gedeeltes van het eigendomsrecht.	453
E.	Afschaffing van de gedwongen overdracht van het stemrecht	456
F.	Drempel voor het instellen van de vordering tot uitsluiting.	456
G.	De rol van de vennootschap in de procedure.	457
H.	Afschaffing van de bekendmaking van het vonnis waarbij de uitsluiting of uittreding wordt uitgesproken	458
II.	Betere afstemming op het regime van de vrijwillige overname.	459
A.	Uitbreiding bevoegdheid voorzitter van de rechtbank van koophandel (ondernemingsrechtbank).	459
B.	Regeling lot van zekerheden	463
C.	Garanties tot betaling van de prijs.	465
D.	Verklaringen en garanties.	468
E.	Rechterlijk ingrijpen met betrekking tot niet-concurrentiebedingen.	470
III.	Prijsbepaling – waarderingsproblematiek	473
A.	Overzicht	473
B.	Waarderingsmethodes.	474
1.	Een kritische blik op het gebruik van de ‘gemengde methode’ in de praktijk	475
2.	De DCF-methode als theoretisch beste alternatief	477

3.	De multiple-methode als simpeler alternatief voor de DCF-methode	478
4.	Conclusie over waarderingmethoden	479
C.	Invloed van het conflict op de prijsbepaling: peildatum, prijs-correctie en verdiscontering vorderingen tot schadevergoeding . . .	479
1.	De flexibele peildatum als correctiemiddel: de rechtspraak van het Hof van Cassatie	480
2.	Een vordering tot schadevergoeding als latent vermogensbestanddeel	481
3.	Codificatie van de rechtspraak in het WVV – mogelijkheid van een prijscorrectie	482
4.	Ook een billijke prijsvermindering en ook mogelijkheid van prijscorrectie bij uitsluiting	484
D.	Contractualisering van de waardebepaling	486
E.	De problematiek van de interesten	488
1.	Onderscheid waardeschuld (compensatoire interest) en geldschuld (moratoire interest)	488
2.	Regeling onder vroeger (en toekomstig) recht	489
IV.	Inwerkingtreding en overgangsrecht	490

Het nieuwe wettelijke kader voor de coöperatieve vennootschap

Evariest CALLENS, LOUIS DE MEULEMEESTER en HANS DE WULF	493
---	-----

I.	Inleiding: evoluerende inzichten rond de CV	493
II.	Regels eigen aan de CV	498
A.	Het coöperatief gedachtegoed?	498
1.	Wettelijke omschrijving van de CV	500
2.	Sanctionering	506
B.	Effecten	507
1.	Categorieën van effecten: enkel aandelen op naam met stemrecht en obligaties	507
2.	Minstens drie aandeelhouders	509
3.	Aandelensoorten	511
a.	Stemrechten	511
b.	Winstrechten	513
C.	Wijzigingen in het aandeelhoudersbestand	514
1.	Overgang van aandelen	515
2.	Toetreding van aandeelhouders	516
3.	Uittreding en uitsluiting ten laste van het vennootschapsvermogen	519
a.	Uittreding	520
b.	Uittreding van rechtswege	524
c.	Uitsluiting	525

d.	Gevolgen van de uittreding en uitsluiting ten laste van het vennootschapsvermogen	527
i.	De waardering van het scheidingsaandeel	528
ii.	Eisbaarheid	530
D.	Een soepelere algemene vergadering.	533
1.	Algemene vergadering	533
2.	Statutenwijziging.	534
E.	De bijzondere positie van het intern reglement.	534
F.	Het duaal systeem van de erkenningen	538
1.	Erkende CV's	538
a.	Erkenningsvoorwaarden	539
i.	Een open karakter.	539
ii.	Niet meer dan tien procent van de stemrechten	540
iii.	Gelijke rechten en plichten per aandelensoort.	541
iv.	Benoeming bestuurders en commissarissen door algemene vergadering	541
v.	Geen deelname in de winst voor de bestuurders.	542
vi.	Een beperkt dividend, eventueel aangevuld met een ristorno	542
vii.	Voldoen aan de behoeften van de aandeelhouders als voornaamste doel	543
viii.	Informatieverstrekking en opleiding.	543
b.	Voordelen van de erkenning	543
c.	Tussenbesluit inzake erkenningen	545
III.	Overgangsrecht	546
IV.	Besluit	548

Verenigingen en stichtingen geïntegreerd in het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen: de structurele en inhoudelijke vernieuwingen doorgelicht

	Frank HELLEMANS en Philip HULPIAU	551
I.	Inleiding	551
II.	Van 'ballingschap' naar 'omarming': een bondige blik op de indrukwekkende evolutie van het verenigingsrecht.	552
III.	De integratie van het verenigingsrecht in het WVV: fundamenteel én transparant	555
IV.	Overzicht van de belangrijkste wijzigingen m.b.t. de VZW	557
A.	Oprichting van de VZW	557
1.	Aantal oprichters (en leden)	557
2.	Naam.	558
3.	Inhoud van de statuten	559
(a)	Algemeen	559

(b)	Vermelding van het gewest waarin de zetel gevestigd is . . .	560
(c)	Vermelding van belangeloos doel en de activiteiten	560
(d)	Vermeldingen met betrekking tot het dagelijks bestuur . . .	561
4.	Intern reglement	561
5.	Neerleggings- en openbaarmakingsformaliteiten	564
6.	Optreden namens een VZW in oprichting	565
B.	Leden	566
1.	Aantal	566
2.	Categorieën	566
3.	Ledenregister	567
C.	Algemene vergadering	568
1.	Algemeen	568
2.	Bevoegdheden algemene vergadering	568
3.	Oproepingstermijn algemene vergadering	568
4.	Oproeping bestuurders en commissaris algemene vergadering . .	568
5.	Geen mogelijkheid om statutair te bepalen dat buiten de agenda kan worden besloten	569
6.	Vraagrecht leden	570
7.	Meerderheidsquorum gewone algemene vergadering: regels van de beraadslagende vergaderingen	570
8.	Wijze van berekening meerderheidsquorum in de buitengewone algemene vergadering	571
9.	Nadere precisering van besluitvorming inzake uittreding en uitsluiting	571
D.	Bestuursorgaan	572
1.	Algemeen	572
2.	Aantal bestuurders	573
3.	Bestuurder-rechtspersoon en vaste vertegenwoordiger	574
4.	Coöptatie van bestuurders	575
5.	Interne bestuursbevoegdheid, externe vertegenwoordiging en Prokura	576
6.	Belangenconflicten	578
7.	Schriftelijke besluitvorming	579
8.	Notuleringsplicht	579
9.	Dagelijks bestuur	580
10.	Aansprakelijkheid van het bestuursorgaan en het dagelijks bestuur	581
E.	Jaarrekening en controle	583
1.	Van het bestaande onderscheid tussen kleine, grote en zeer grote VZW's	583
2.	... naar het nieuwe onderscheid tussen zeer kleine, micro-, kleine en grote VZW's	584

(a)	Algemeen	584
(b)	De drempels ter afbakening van kleine VZW's, microVZW's en zeer kleine VZW's	585
(c)	Onderscheiden boekhoudkundige en jaarrekening- rechtelijke verplichtingen	588
(d)	Overzicht	590
3.	Verruimde mogelijkheden tot het corrigeren van de jaar- rekening	591
F.	De beroepsvereniging	591
1.	Algemeen	591
2.	Erkenningsvoorwaarden en toegelaten activiteiten	592
3.	Statuten en openbaarmakingsformaliteiten	593
4.	Leden	593
5.	Bestuur	593
6.	Ontbinding	594
7.	Jaarrekening en controle	594
V.	Overzicht van de belangrijkste wijzigingen m.b.t. de IVZW	594
A.	Algemeen	594
B.	Oprichting	595
C.	Algemene vergadering	597
D.	Bestuursorgaan	598
E.	Dagelijks bestuur	598
VI.	Overzicht van de belangrijkste wijzigingen m.b.t. de stichting	599
A.	Algemeen	599
B.	Oprichting	600
C.	Bestuursorgaan	602
VII.	Besluit	604

De nietigheid van besluiten van rechtspersonen

	Robby HOUBEN	607
I.	Inleiding	607
II.	Nietigheidsgronden	608
A.	Vormelijke gebreken	609
B.	Rechtsmisbruik, misbruik, overschrijding of afwending van bevoegdheid	611
C.	Uitoefening van krachtens een wettelijke bepaling buiten het WVV opgeschorte stemrechten	615
D.	Enige andere reden in het WVV vermeld	616
E.	Opmerking	616
F.	Nietigheid van een stem	617
III.	De vordering tot nietigverklaring	618
IV.	Gevolgen van de nietigheid – rechten van een derde te goeder trouw	621

V.	De vordering tot opschorting van het vernietigbare besluit	622
VI.	Regularisatie	624

Ontbinding en vereffening anno 2019: *update én upgrade*

	Eric DE BIE	625
I.	Inleiding	625
II.	De ontbinding.	628
	A. Algemeen: herschikking van de huidige regels	628
	B. De maatschap: verduidelijking van een aantal verouderde bepalingen	631
	C. De afsluiting van het boekjaar als gevolg van de ontbinding	632
III.	Vereenvoudiging van niet-deficitaire vereffeningen	634
	A. W.Venn.: uniforme procedure deficitaire en niet-deficitaire vereffeningen.	634
	C. WVV: vereenvoudigde procedure inzake niet-deficitaire vereffeningen.	636
	1. Bevestiging van de benoeming van de vereffenaar	637
	2. Goedkeuring van het plan van verdeling	639
IV.	Verruiming toepassingsgebied van de eendagsprocedure	640
	A. Een afwijking van de gewone regels inzake de vereffening.	640
	B. Verruiming en verfijning van de ontbinding en vereffening in één akte	641
	1. Verruiming: onbetaalde schulden ten aanzien van derden	641
	2. Verduidelijking: ontbinding en sluiting van de vereffening in één akte door een VOF en een Comm.V	642
	3. Verstrenging: voorafgaande schriftelijke toestemming door onbetaalde vennoten en aandeelhouders	643
	4. Versoepeling: aanwezigheidsquorum van de helft	644
V.	Fundamentele vragen inzake de vereffening.	645
	A. Inleiding.	645
	B. Bestemming van de vergeten activa	646
	1. Vergeten activa: een onduidelijk statuut onder het W.Venn.	646
	2. WVV: een duidelijke keuze voor de (gewezen) vennoten en aandeelhouders	647
	C. Aansprakelijkheid voor vergeten passiva	647
	1. Vergeten passiva onder het W.Venn.: aandeelhouders versus (onbetaalde) schuldeisers.	647
	2. WVV: het evenwicht hersteld	649
	a. Algemene regel.	649
	b. De subjectieve of objectieve kwade trouw van de aandeelhouders	650

c.	Bijzondere aansprakelijkheid bij toepassing van de eendagsprocedure	650
d.	Verjaring	651
D.	Heropening van de vereffening	651
1.	Heropening van de vereffening: niet mogelijk onder het W.Venn.	651
2.	WVV: de heropening als oplossing voor vergeten activa	652
3.	Rechtsgevolgen van de heropening	652
4.	Procedurele aspecten	654
VI.	Technische verbeteringen en verduidelijkingen	655
A.	Algemeen	655
B.	Benoeming van de vereffenaar	656
1.	Vereiste meerderheid	656
2.	Vaste vertegenwoordiger	657
3.	Bevoegde rechtbank en beoordelingscriterium	657
C.	Bevoegdheden van de vereffenaar	658
1.	Toekenning residuaire bevoegdheid	658
2.	Toepassing van de Prokura-leer	658
3.	Verfijning van het machtigingsvereiste	658
4.	Bevoegdheid om volstorting te vragen	659
D.	College van vereffenaars	659
1.	Organisatie en werking	659
2.	Externe vertegenwoordigingsmacht: één- en meerhand- tekeningsclausules	661
E.	Belangenconflicten	663
VI.	Besluit	663

Herstructureringen van vennootschappen, verenigingen en stichtingen in het WVV

	Jean-Pierre BLUMBERG †	665
I.	Inleiding	665
A.	Opzet van deze bijdrage	665
B.	Soorten herstructureringen – begrip	666
C.	Wetsgeschiedenis	666
II.	Opzet van de hervorming	668
A.	Algemene doelstellingen van het nieuwe WVV	668
B.	De vier categorieën van hervormingen aan het herstructure- ringsregime	669
1.	Verduidelijkingen aangebracht door het WVV	669
2.	Regeling van de grensoverschrijdende (partiële) splitsing	669
3.	Technische aanpassingen om tegemoet te komen aan wijzigingen in andere domeinen van het vennootschapsrecht.	669

4.	Vereenvoudiging, modernisering en verduidelijking	670
III.	Herstructurering van een vennootschap	670
A.	Fusie	670
1.	Algemene beschrijving van de verrichting	670
2.	Procedure bij fusies	671
3.	Wijzigingen onder het nieuwe vennootschapsrecht	673
a.	Berekening van de opleg in geld in een kapitaallose vennootschap	673
b.	Toepassing van de procedure voor groepsinterne belangenconflicten in de genoteerde vennootschap	675
c.	Bevoegdheidsverdeling in het geval van duaal bestuur	677
d.	Boekhoudkundige retroactiviteit	678
B.	Splitsing	679
1.	Algemene beschrijving van de verrichting	679
2.	Wijzigingen onder het nieuwe vennootschapsrecht	681
a.	Boekhoudkundige retroactiviteit	681
b.	Instemming door de vennoten van de coöperatieve vennootschap	681
c.	Berekening van de opleg in geld in een kapitaallose vennootschap	682
d.	Toepassing van de procedure voor groepsinterne belangenconflicten in de genoteerde vennootschap	682
e.	Bevoegdheidsverdeling in het geval van duaal bestuur	682
C.	Gelijkgestelde verrichtingen	682
1.	Algemene beschrijving van de verrichting	682
2.	Wijzigingen onder het nieuwe vennootschapsrecht	683
a.	Erkenning van de geruisloze splitsing	683
b.	Definitie van de partiële splitsing	684
c.	Ontkenning van de partiële fusie	685
D.	Inbreng en overdracht van een algemeenheid of bedrijfstak	686
1.	Algemene beschrijving van de verrichting	686
2.	Wijzigingen onder het nieuwe vennootschapsrecht	689
a.	Bevoegd orgaan voor de inbreng van bedrijfstak en vereiste van een omstandig schriftelijk verslag van het bestuursorgaan	689
b.	Voorstel tot overdracht van algemeenheid/bedrijfstak kan onderhands	690
c.	Procedure van toegestaan kapitaal in de verkrijgende vennootschap	690
d.	Tegenwerpelijkheid van overdracht van onroerende en van intellectuele en industriële eigendomsrechten	691
E.	Bijzondere regels voor de grensoverschrijdende herstructurering	692

1.	Grensoverschrijdende fusie	693
2.	Grensoverschrijdende splitsing	694
3.	Grensoverschrijdende inbreng/overdracht van een algemeenheid/bedrijfstak	696
IV.	Herstructurering van verenigingen en stichtingen	696
A.	Lacunes in bestaand rechtskader	696
B.	Regeling inzake fusies en splitsingen	697
1.	Voorwaarden en procedures	697
2.	Gevolgen van de verrichting	699
V.	Conclusie in het licht van het doel van de vennootschapshervorming	700

Het nieuwe vennootschappelijk IPR en de procedure tot grensoverschrijdende omzetting: duiding en kanttekeningen

	Hans DE WULF en Kristof MARESCEAU	701
I.	De invoering van de statutaire zetelleer in het vennootschappelijk IPR: motieven en draagwijdte	702
A.	Principe	702
B.	Beweegredenen	705
C.	Universele toepassing	708
D.	Draagwijdte	709
1.	Verhouding met fiscale regels	710
2.	Verhouding met de <i>lex concursus</i> en de <i>lex delicti</i>	711
E.	Antimisbruikbepaling	717
II.	De procedure tot grensoverschrijdende omzetting van vennoot- schappen	720
A.	Toepassingsgebied	721
B.	Emigratie	723
1.	Formaliteiten die het besluit tot grensoverschrijdende omzetting voorafgaan	723
a.	Omzettingsvoorstel	723
b.	Verzetsrecht van schuldeisers	724
c.	Omzettingsverslag, staat van activa en passiva, controleverslag en ontwerp van statutenwijziging	726
2.	Besluit tot grensoverschrijdende omzetting	728
a.	Wachtperiode	728
b.	Regels van aanwezigheid en meerderheid	730
c.	Bij notariële akte	731
3.	Doorhaling van inschrijving in het Belgische RPR	732
C.	Immigratie	733
III.	Conclusie	734

De fiscaalrechtelijke gevolgen van de invoering van het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen	
Luc DE BROE en Marit PEETERS	737
I. Het WVV en de fiscale neutraliteit	737
II. Fiscaalrechtelijke wijzigingen	738
A. Wijzigingen naar aanleiding van de statutaire-zetelleer in het WVV	738
1. Werkelijke zetel primeert fiscaal	738
a. Binnenlandse vennootschappen en de ‘werkelijke zetel’	738
b. Rechtspersoonlijkheid van een buitenlands lichaam	740
c. Vermoeden met dubbel tegenbewijs	743
2. Nieuw begrippenarsenaal in het WIB 1992	744
3. Wijzigingen aan de boekhoudrechtelijke verplichtingen	746
B. Fiscaalrechtelijke gevolgen voor kapitaallose vennootschappen	748
1. Een nieuw kapitaalbegrip	748
a. ‘Kapitaal’ als autonome definitie	748
b. Gestort kapitaal	750
c. Kapitaalvermindering	753
d. VVPR <i>bis</i>	753
2. Verwerving van eigen aandelen	755
C. Fiscaalrechtelijke gevolgen van de gewijzigde vennootschapsvormen	757
1. Nieuwe en uitdovende vennootschapsvormen	757
a. De sociale onderneming en de coöperatieve vennootschap	757
b. De landbouwonderneming	759
c. Het economisch samenwerkingsverband (ESV)	761
2. VZW als vereniging zonder winstuitkeringsoogmerk	762
3. Van vennootschapsbelasting naar rechtspersonenbelasting	763
4. Omzetting van rechtsvorm	764
III. De gefaseerde fiscale inwerkingtreding	765
IV. Algemeen besluit	767
 Het overgangsrecht	
Jean-Marie NELISSEN GRADE	769
I. Algemene doelstellingen	769
II. Inwerkingtreding	769
III. Regime van de bestaande vennootschappen, verenigingen en stichtingen	770
A. Algemene regel: toepassing op 1 januari 2020	770
B. “Opt-in”	771
C. Integrale toepassing van het wetboek	771

1. Principe	771
2. Toepassing	772
3. Dwingende en aanvullende bepalingen	772
D. Aanpassing van de statuten	773
E. Omvorming van het kapitaal in een statutair onbeschikbare eigenvermogensrekening (art. 39, § 2, derde lid Invoeringswet) . . .	774
F. Bijzondere bepalingen	775
1. De directiecomités (art. 39, § 3 Invoeringswet)	775
2. De activiteiten van de VZW en de IVZW	776
3. De geschillenregeling (art. 39, § 5 Invoeringswet)	776
4. Bestuurdersaansprakelijkheid (art. 39, § 6 Invoeringswet)	777
G. Het gemeen recht van de toepassing van de wet in de tijd.	777
IV. Overgangsbepalingen voor de rechtspersonen waarvan de rechts- vorm wordt opgeheven	780
A. Van rechtswege omzetting op 1 januari 2024	780
B. Wettelijk regime tijdens de overgangperiode.	781
C. Verplichting van het bestuursorgaan	782
D. Vrijwillige omzetting.	782
E. Omzetting van de commanditaire vennootschap op aandelen	783
V. Overgangsbepalingen voor de vennootschappen met sociaal oogmerk, de landbouwvennootschappen, de beroepsverenigingen en de federaties van beroepsverenigingen	784
VI. Overgangsregeling voor de zetelverplaatsing binnen België (art. 44 Invoeringswet)	785

